

- більш активне використання акредитивної форми розрахунків як більш цивілізованої порівняно з передоплатою, яка витіснила інші форми розрахунків;
- підприємства повинні вибирати оптимальні форми безготівкових розрахунків;
- введення в розрахунки простого та переказного векселів як найбільш перспективної форми безготівкових розрахунків у даній ситуації.

Реалізація таких завдань, допоможе збільшити обсяги безготівкових розрахунків, що в свою чергу, сприятиме росту економіки, підвищить рівень прозорості та спонукатиме до активного розвитку сучасних сервісів та технологій.

Розвиток безготівкових розрахунків є вигідним для всіх учасників грошових відносин. Для держави відбудеться підвищення бази оподаткування від прозорого ведення бізнесу, знизиться рівень тінізації економіки, скоротяться витрати на обслуговування грошового обороту тощо. Перевагами для торговців будуть збільшення обсягів продажів, підвищення захисту від шахрайських дій. Для банків: відбудеться скорочення операційних витрат (на послуги з інкасації, оплату роботи касирів тощо), розшириться клієнтська база за рахунок надання клієнтам додаткових переваг, а також за рахунок акцій, зростуть комісійні доходи, знизяться ризики. Щодо фізичних осіб, то від безготівкових розрахунків вони отримають такі переваги як зниження ризику від шахрайських дій, зручність у використанні, доступ до додаткових сервісів та можливостей, легалізацію отримання доходів тощо.

Тобто, в цілому розвиток безготівкових розрахунків є вагомим важелем позитивних змін в економіці України.

Література:

1. Колодізев О. М. Вплив безготівкових розрахунків на обсяг активів банків України. - 2016. [Електронний ресурс].- Режим доступу:<http://repository.hneu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/>
2. Концепція проекту Cashless economy [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=31538042>.
3. Міщенко В., Ніконова М. Розвиток безготівкових роздрібних платежів і технологій самообслуговування клієнтів банків в Україні. / Вісник Національного банку України – 2013, №1. – с. 20-25. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua>.

УДК 332.025.12

**Сафонов Юрій Миколайович, д.е.н.,
професор ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана,
sum1971@inbox.ru**

**Святовец Юлія Анатоліївна,
магістр ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана,
svyatovec@bk.ru**

СКАСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО РЕЖИМУ ПДВ ДЛЯ АГРАРІЇВ: НЕОБХІДНІСТЬ ЧИ ЗАГРОЗА «СМЕРТІ» ДЛЯ ГАЛУЗІ

Анотація. Розглянуто зміни в Податковому Кодексі в сфері оподаткування агропродовольчої продукції та їх вплив на стан галузі.

Вступ. Агропромисловий комплекс відіграє архіважливу роль в економіці України. За 9 місяців 2016 року частка товарів продовольчої продукції у загальному експорті становила 40%. Це є позитивним явищем, оскільки в Україні аграрна сфера займає домінуюче становище серед усіх секторів економіки, і, це сприяє розвитку зовнішньоекономічних відносин, зокрема, із країнами ЄС. Завдяки внутрішньому і зовнішньому попиту АПК може нарощувати обсяги експорту та товаровиробники зможуть поставляти не лише сировину, але

й продовольчі товари. Зміни, які будуть запроваджені в сфері оподаткування продукції АПК можуть негативно вплинути на економіку країни, це і визначає актуальність сьогодення.

Постановка проблеми. Вимогою МВФ, у контексті Меморандуму про співпрацю з Україною, є рішення щодо «дострокового» скасування спеціального режиму оподаткування. Такі зміни можуть суттєво вплинути на стан АПК.

Результати дослідження. У середньому в галузі надходження від спецрежиму складають від 8 до 12%, залежно від доданої вартості. Щоб зрозуміти, як працюють чинні податкові режими, необхідно зауважити, що нинішня податкова система формувалась у період 1999-2003 років. У 1995-1997 роках з боку сільськогосподарських підприємств системно спостерігалась значна заборгованість, зокрема й податкова, на державному рівні приймалися рішення щодо необхідності списування податків, адже вони не могли продовжувати свою діяльність.

Дефіцит бюджету гальмував процес віднаходження можливості альтернативних резолюцій підтримки галузі, тому було прийняте рішення ввести ліберальний податковий режим, одночасно з тим зникала потреба фінансувати у великих обсягах програми прямої бюджетної підтримки. При запровадженні спеціального режиму акцентувалась увага на необхідність спрощення адміністрування, внаслідок чого мали недостатню кваліфікацію персоналу бухгалтерії.

Окрім цього, автоматичне використання ПДВ на власні потреби давало можливість не проводити індексації програми підтримки. Фіксований податок (сьогодні це єдиний податок четвертої групи) заміщує низку податків і зборів, зокрема й податок на прибуток, тобто проводиться сплата витрат на гектар, і адміністрування не потребує великих зусиль. Це ж стосується податку на додану вартість: різницю між податковими зобов'язаннями і податковими кредитами аграрій не сплачує до бюджету, а використовує виключно на потреби розвитку господарств [3].

До 1 січня 2016 року 100% суми ПДВ акумулювалися на спецрахунках бізнесу, які могли використовувати для власних виробничих потреб. У середньому за останні кілька років це близько 20 млрд. гривень, за попередніми оцінками, з урахуванням девальвації, в 2015 році зазначена сума склала 30 млрд. гривень.

Спеціальний режим з податку на додану вартість діє тимчасово, лише у 2016 році. Цей режим ПДВ функціонує в «новому форматі». Якщо раніше вся сума спец. ПДВ зараховувалася на єдиний рахунок агровиробників і повністю залишалася в його розпорядженні, то тепер розподіл спец. ПДВ здійснюється залежно від виду діяльності агровиробника. А саме:

- за операціями з сільськогосподарськими (надалі – с/г) товарами/послугами (крім операцій із зерновими і технічними культурами та операцій з продукцією тваринництва): до бюджету зараховується 50% спец. ПДВ, і 50% - на спец. рахунок;
- за операціями із зерновими (1001 - 1008 за УКТ ЗЕД) і технічними (1205 і 1206 00 за УКТ ЗЕД) культурами: до бюджету – 85 %; на спец. рахунки – 15%;
- з продукцією тваринництва (товарні позиції 0102 і 0401 згідно з УКТ ЗЕД): до бюджету – 20 %; на спец. рахунки – 80 %[1].

Міністерство фінансів, посиляючись на вимоги МВФ, ініціювало скасування спеціального режиму оподаткування ПДВ для сільгоспвиробників. Така норма має почати діяти у Податковому кодексі із 1 січня 2017 року.

Але це може негативно вплинути на розвиток малого і середнього агробізнесу, неминуче призведе до негативних соціально-економічних наслідків як для виробників, так і для сільської місцевості в цілому. Відтак, представники Міністерства аграрної політики, профільних комітетів Верховної Ради підтримують необхідність внесення змін до Податкового кодексу і бюджетної резолюції на 2017 рік та пропонують компромісні варіанти щодо оподаткування аграріїв. Зокрема, комітет ВР з питань аграрної політики та земельних відносин підтримав законопроект №5225 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення системи оподаткування у сфері земельних відносин і

сільського господарства»[2]. Ним передбачено запровадження мінімального соціального зобов'язання з 1 га, а також збереження спецрежиму оподаткування для окремих галузей сільського господарства, а саме – для тваринництва, овочівництва, виноградарства, садівництва, а також виробництва цукрового буряку. Лише у 2017 році буде відомо як вплинуть зміни в сфері оподаткування на конкурентоспроможність галузі.

Висновки. Отже, сьогодні АПК України знаходиться в перехідному стані. У 2016 році держава частково відшкодовує ПДВ аграріям, але вже з 1 січня 2017 року, коли буде повністю скасовано спеціальний режим оподаткування, підприємства сільськогосподарської продукції залишаться без підтримки, надто складно буде навіть латифундистам. Якщо раніше виробники використовували кошти спеціальних рахунків на покращення матеріально-технічної бази, то зараз цих коштів не буде, це може зробити продукцію менш конкурентоспроможною на зовнішніх ринках. Також проблемою стане складна адаптація до нових умов, оскільки останні 16 років виробники сільськогосподарської продукції розраховували на таку державну підтримку.

Література

1. Податковий Кодекс України: ПДВ [Електронний ресурс] .- Режим доступу до ресурсу: <http://sfs.gov.ua/nk/rozdil-v--podatok-na-dodanu-vartist/>

2. Аналіз ПДВ для аграріїв [Електронний ресурс] / Журнал з питань агробізнесу «Пропозиція». - 2016. - Режим доступу до ресурсу: <http://propozitsiya.com/ua/yak-zhyty-bez-spetsrezhyumu-pdv>

3. Коментарі міністра аграрної політики та продовольства Володимира Лапи стосовно скасування ПДВ для АПК [Електронний ресурс] .- Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/1861616-spetsregim_pdv_chi_vryatue_rada_ukraiinskih_agrariiv_2071963.html

УДК 004.9:332.1

Студеннікова Інна Володимирівна,
аспірант,
ДНВЗ «Київський національний економічний,
університет імені Вадима Гетьмана»,
e-mail:studennikova@ukr.net

ЄДИНА ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЙНА ПЛАТФОРМА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

Анотація. Робота присвячена дослідженню розроблення єдиної публічної інформаційної платформи для консолідації всіх даних, які територіальна громада повинна та бажає надавати громадянам, державі та зацікавленим особам.

У зв'язку з проведенням реформи децентралізації влади в Україні виникають питання стосовно нових управлінських підходів, залучення інвесторів до співпраці, оптимізації витрат, збільшення доходів.

Як відомо, триває об'єднання територіальних громад. В Законі «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначено, що «територіальна громада - жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр» [2].

«Розвиток сфери новітніх технологій зробив великий внесок у створення інформаційних систем. Для України дуже важливо, що застосування інформаційних